

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Stichting Meiling

*De kwaliteit van het bemiddelingsproces bij
een vergunninghouder interlandelijke adoptie*

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

Utrecht, juli 2020

Missie

Elk kind een veilig thuis en een gezonde ontwikkeling

Stichting Meiling

*De kwaliteit van het bemiddelingsproces bij een
vergunninghouder interlandelijke adoptie*

Samenvatting

Op 5, 12 en 15 juni 2020 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: inspectie) onderzoek gedaan bij de vergunninghouder interlandelijke adoptie Stichting Meiling (hierna: Meiling). Doel van dit onderzoek was om te bepalen in hoeverre Meiling erin slaagt een kwalitatief verantwoord bemiddelingsproces te bieden. Het onderzoek bij de Meiling vond plaats op verzoek van de minister van Justitie en Veiligheid. Meiling verzocht de minister om verlenging van de vergunning om te mogen bemiddelen bij opnemings van buitenlandse kinderen in Nederland. Om over dit verzoek te kunnen beslissen, vindt de minister het van belang om te weten hoe de inspectie het bemiddelingsproces bij Meiling beoordeelt.

Meiling voldeed op het moment van het toezicht (grotendeels) aan tien van de elf normen uit het toetsingskader 'Vergunninghouder Interlandelijke adoptie'. Aan één norm voldeed Meiling grotendeels niet. Meiling hanteert een voldoende zorgvuldig bemiddelingsproces waarbij Meiling voor een kind die adoptiefouders zoekt die tegemoet kunnen komen aan de specifieke zorg- en opvoedingsbehoeften van het kind.

Wat gaat goed

Zonder volledig te zijn, noemt de inspectie hier twee bevindingen die in het toezicht nadrukkelijk naar voren kwamen:

- Een sterk punt van Meiling is dat Meiling de ontvangen medische informatie over het kind standaard twee maal laat duiden door een arts in Nederland. Meiling heeft haar werkproces zo ingericht dat deze medische duiding zowel gebeurt door een arts die betrokken is bij het opstellen van het kindprofiel, als door een andere arts die betrokken is bij de matching.
- Verder zijn (aspirant) adoptiefouders zeer positief over het functioneren van Meiling. Ouders ervaren dat medewerkers met hen meedenken, laagdrempelig bereikbaar zijn en maatwerk verlenen. Waarbij wordt gewaardeerd dat de medewerkers van Meiling allemaal persoonlijke ervaring hebben op het gebied van interlandelijke adoptie, waardoor ze uit eigen ervaring weten hoe het bemiddelingsproces verloopt.

Wat kan beter

De inspectie heeft in totaal acht aandachtspunten geformuleerd, waarop verbetering mogelijk is:

- Meiling laat de ontvangen medische informatie altijd duiden door een Nederlandse arts. Meiling legt deze duiding niet altijd vast in het dossier.
- Meiling gaat niet bij ieder kind expliciet na of het kind in een gezin in Nederland kan opgroeien en deze afweging wordt niet vastgelegd in het dossier.
- Op basis van de ontvangen relevante kindgegevens wordt de behoefte van het kind vastgesteld in een zogenoemd 'kindprofiel'. Dit kindprofiel wordt niet altijd opgeslagen in het dossier.
- Binnen het Chinatteam komt het soms voor dat er een 'oproep' wordt gedaan onder de ingeschreven (aspirant) adoptiefouders bij Meiling. De inspectie vindt dit strijdig met de

zorgvuldig opgestelde procedure van Meiling en acht het risico aanwezig dat (aspirant) adoptiefouders hun eigen grenzen overschrijden.

- Meiling maakt bij het begin van de procedure aan (aspirant) adoptiefouders mondeling duidelijk wat de gevolgen zijn als (aspirant) adoptiefouders een voorstel weigeren dat binnen hun draagkracht past. Aandachtspunt is dat deze informatie niet schriftelijk wordt verstrekt of beschikbaar is via de website.
- De follow-up rapportages zijn niet in alle dossiers aanwezig.
- Naast enquêtes na afloop van de procedure zou Meiling ook tijdens de procedure bewust (aspirant) adoptiefouders kunnen bevragen hoe zij het bemiddelingsproces beleven en welke verbeteringen daarin kunnen worden doorgevoerd.
- Er dient jaarlijks een functioneringsgesprek te worden gevoerd met alle medewerkers en dit dient te worden vastgelegd in het personeelsdossier.

Wat moet beter

De inspectie heeft één verbeterpunt geformuleerd, waarbij verbetering noodzakelijk is:

- Meiling dient er voor zorg te dragen dat de bemiddelingsdossiers volledig zijn.

Vervolg

De inspectie verwacht dat Meiling bovenstaande verbeterpunten vertaalt in een verbeterplan met concrete maatregelen om de geconstateerde tekortkomingen op te heffen, inclusief termijnen waarbinnen deze maatregelen geïmplementeerd zijn. Dit verbeterplan moet vóór 11 september 2020 aan de inspectie worden verzonden. De inspectie beoordeelt vervolgens of het verbeterplan volledig, realistisch en ambitieus is. De inspectie volgt daarna de uitvoering van de verbetermaatregelen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
	Stichting Meiling	5
	Reikwijdte onderzoek en toetsingskader	6
2	Bevindingen	7
	2.1 Kindgerichte bemiddeling	7
	2.2 De kundige medewerker	13
	2.3 Goed bestuur.....	14
3	Conclusie en vervolg	18
	Bijlage 1- Toetsingskader Vergunninghouder Interlandelijke adoptie.....	20
	Bijlage 2 - Verantwoording	26

1 Inleiding

Bij interlandelijke adoptie in Nederland wordt een kind uit het buitenland geadopteerd. Vergunninghouders bemiddelen om adoptie mogelijk te maken tussen het land van herkomst en de Nederlandse (aspirant) adoptiefouders¹. Op grond van de Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie (hierna: Wobka) hebben vergunninghouders interlandelijke adoptie toestemming nodig van de minister van Justitie en Veiligheid om te mogen bemiddelen. Er zijn op dit moment in Nederland vijf organisaties die van de minister van Justitie en Veiligheid een vergunning hebben om te mogen bemiddelen bij interlandelijke adoptie. Het betreft de volgende organisaties: Stichting Kind en Toekomst, Stichting Meiling, de Nederlandse Adoptie Stichting, Stichting Wereldkinderen en Adoptiestichting A New Way.

Een vergunning voor bemiddeling wordt in eerste instantie aan de vergunninghouders verleend voor een periode van drie jaar. Op verzoek van de vergunninghouder kan op grond van artikel 16a van de Wobka de vergunning steeds worden verlengd voor een periode van vijf jaar. De vergunning van Stichting Meiling verloopt op 1 oktober 2020. Stichting Meiling heeft de minister van Justitie en Veiligheid gevraagd om een verlenging van haar vergunning.

Om de aanvraag voor verlenging van de vergunning te kunnen beoordelen, heeft de minister de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: inspectie) gevraagd om voor 1 augustus 2020 onderzoek te doen naar de kwaliteit van de werkwijze van de vergunninghouder Stichting Meiling. De uitkomsten van het onderzoek van de inspectie neemt de minister mee in zijn besluit om de vergunning wel of niet te verlengen.

Dit rapport geeft de uitkomsten weer van het onderzoek van de inspectie bij Stichting Meiling.

Stichting Meiling

Stichting Meiling (hierna: Meiling) stelt zich tot doel op te komen voor hulpbehoevende kinderen in andere landen. Dit doet Meiling door te bemiddelen bij interlandelijke adoptie voor kinderen die in hun geboorteland geen mogelijkheden hebben om in gezinsverband op te groeien en door projecthulp te verlenen voor de kinderen die in tehuizen verblijven². Meiling is een vrijwilligersorganisatie van adoptiefouders die in 1989 is opgericht. Voor Meiling zijn in totaal ruim 100 vrijwilligers actief. Deze vrijwilligers zijn vaak zelf ook adoptiefouder.

Op dit moment bemiddelt Meiling voor adopties vanuit China en Taiwan. In 2018 zijn via Meiling 34 en in 2019 33 kinderen geadopteerd.

---

¹ De inspectie hanteert in dit rapport de meervoudsvorm: waar (aspirant) adoptiefouders geschreven staat, kan ook (aspirant) adoptiefouder worden gelezen.

² Jaarverslag Meiling 2018, p. 7.

Reikwijdte onderzoek en toetsingskader

Het onderzoek van de inspectie heeft zich toegespitst op de vraag in hoeverre Meiling zorgt voor een zorgvuldig en doeltreffend bemiddelingsproces waarmee het belang van het kind is gewaarborgd.

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader 'Vergunninghouder Interlandelijke adoptie' (zie bijlage 1). Het toetsingskader bestaat uit drie thema's:

- kindgerichte bemiddeling;
- de kundige medewerker;
- goed bestuur.

De inspectie heeft dit toetsingskader in 2020 vastgesteld en gepubliceerd³. Ieder thema kent een aantal normen. De normen zijn gebaseerd op de Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka), het Haags adoptieverdrag en besluit opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie. Bij het selecteren van de normen heeft de inspectie ook gekeken naar wat de betrokken vergunninghouders belangrijk vinden en hebben vastgelegd in het Kwaliteitskader Vergunninghouders Interlandelijke adoptie 2013.

De inspectie verwacht van de vergunninghouders dat hun werkwijze voldoet aan de normen zoals die zijn genoemd in het toetsingskader, zodat iedere vergunninghouder een kwalitatief verantwoord adoptieproces biedt waarbij de belangen van het kind voorop staan en worden gewaarborgd.

De inspectie maakte bij het toezicht gebruik van verschillende instrumenten. Het toezicht omvatte een analyse van de beleidsstukken van Meiling en een analyse van de dossiers. Daarnaast heeft de inspectie gesprekken gevoerd met twee bestuurders en medewerkers van Meiling die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het bemiddelingsproces (intake, matching en nazorg). Tevens heeft de inspectie telefonisch gesproken met (aspirant) adoptiefouders om een beeld te krijgen van hun ervaringen met Meiling. Bijlage 2 bevat een verdere verantwoording van het toezicht.

---

³ <https://www.igj.nl/zorgsectoren/jeugd/documenten/toetsingskaders/2020/03/26/toetsingskader-vergunninghouder-interlandelijke-adoptie>

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk worden de bevindingen van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantroef op het moment van toezicht. De inspectie geeft per norm aan wat haar oordeel is. De inspectie beoordeelt de normen op een vierpuntschaal zoals hieronder weergegeven. Als de inspectie punten ziet waar verbetering noodzakelijk is dan formuleert zij een verbeterpunt. Als de inspectie punten ziet waar verbetering niet noodzakelijk, maar wel wenselijk is dan formuleert zij een aandachtspunt. In het toetsingskader dat is opgenomen in bijlage 1 staat beschreven wanneer een vergunninghouder volledig aan een norm voldoet.

Oordeel		Betekenis
De aanbieder voldoet aan de norm.		De inspectie constateert op deze norm alleen positieve punten.
De aanbieder voldoet grotendeels aan de norm.		De inspectie constateert op deze norm veelal positieve punten. De vergunninghouder is goed op weg; verbetering is op punten mogelijk.
De aanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm.		De inspectie constateert op deze norm overwegend negatieve punten, verbetering is noodzakelijk.
De aanbieder voldoet niet aan de norm.		De inspectie constateert op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten, verbetering is zeer noodzakelijk.

2.1 Kindgerichte bemiddeling

Verwachting

Het adoptiekind (hierna: kind) staat centraal in het thema 'Kindgerichte bemiddeling'. Uitgangspunt bij interlandelijke adoptie dient het belang van het kind te zijn. Interlandelijke adoptie moet als 'ultimum remedium' beschouwd worden als 'continuïteit van opvoeding' en 'opgroeien in de eigen omgeving' in land van herkomst niet gewaarborgd kunnen worden. Interlandelijke adoptie komt pas in beeld als er in het land van herkomst geen minder ingrijpende en voor het kind betere alternatieven zijn. Als er wordt overgegaan tot interlandelijke adoptie dient het kind het vermogen te hebben zich te kunnen hechten aan adoptiefouders en te kunnen functioneren in gezinsverband. Een zorgvuldig en doeltreffend bemiddelingsproces waarin het belang van het kind voorop staat en wordt gewaarborgd, vereist dat voor een kind die adoptiefouders worden gezocht die tegemoet kunnen komen aan de specifieke zorg- en opvoedingsbehoeften van het kind.

Oordeel en onderbouwing

Thema 1. Kindgericht bemiddeling	
1.1 De vergunninghouder zorgt dat de relevante kindgegevens volledig en actueel zijn.	Voldoet grotendeels
<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Meiling zorgt ervoor dat de relevante kindgegevens die zij uit het land van herkomst ontvangt, volledig zijn. Meiling checkt of er minimaal een medisch rapport, een ontwikkelingsrapport en juridische documentatie aanwezig zijn waaruit blijkt dat het kind geadopteerd mag worden. Deze informatie is ten tijde van de bemiddeling door Meiling in geen geval ouder dan één jaar. Veelal is er ook videomateriaal beschikbaar over het kind, waarin bijvoorbeeld te zien is hoe het kind zich lichamelijk beweegt en welk gedrag het laat zien bij sociale interacties.</p> <p>Als recente ontwikkelings- en medische informatie ontbreekt, dan vraagt Meiling die op in het land van herkomst. Dit doet zij door het inschakelen van haar contactpersonen ter plaatse.</p> <p>In alle dossiers zag de inspectie een medisch- en ontwikkelingsrapport (niet ouder dan een jaar ten tijde van de bemiddeling) van het kind en juridische documentatie waaruit bleek dat het kind geadopteerd mag worden.</p> <p>Positief is dat Meiling de ontvangen medische informatie standaard twee maal laat duiden door een arts in Nederland. Meiling heeft haar werkproces zo ingericht dat deze medische duiding zowel gebeurt door een arts die betrokken is bij het opstellen van het kindprofiel, als door een andere arts die betrokken is bij de matching.</p> <p>Een <i>aandachtspunt</i> is dat Meiling de medische duiding niet altijd vastlegt in het dossier. In een tweetal dossiers kon de inspectie het kindprofiel met daarin de medische duiding van de arts niet terugvinden.</p> <p>Tevens is een <i>aandachtspunt</i> dat Meiling niet expliciet bij ieder kind nagaat of het in een gezin in Nederland kan opgroeien en dat deze overweging wordt vastgelegd in het dossier. Uit de interviews met medewerkers blijkt dat wordt nagegaan of een kind een zodanige achtergrond heeft dat het in Nederland in een gezin kan opgroeien.</p> <p>Uitgangspunt bij Meiling is dat een kind in Nederland kan opgroeien zonder intensieve hulp van instanties. De inspectie zag in de dossiers dat bij de aanvraag voor de 'Statement of Approval' door de Centrale Autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden expliciet wordt nagegaan of het kind adoptabel is en in Nederland kan opgroeien, maar dat niet expliciet wordt beschreven of het kind ook in een gezin kan opgroeien.</p> <p>Als er wordt overgegaan tot interlandelijke adoptie dient het kind (naar verwachting) het vermogen te hebben zich te kunnen hechten aan adoptiefouders en dat het kind kan functioneren in gezinsverband. Daarom dient altijd expliciet de vraag beantwoord te worden of dit specifieke kind in een gezin in Nederland kan opgroeien. Dit is des te belangrijker nu uit cijfers over de jaren 2015-2020 van het ministerie van Justitie en Veiligheid¹ en ook uit de interviews met de medewerkers blijkt dat door de jaren heen</p>	

<p>er steeds meer kinderen met special needs en een combinatie van special needs worden geadopteerd. De inspectie vindt het daarbij belangrijk dat deze afweging altijd wordt opgeslagen in het dossier, zodat het kind (indien hij/zij daar behoefte aan heeft) dat later kan inzien.</p>	
<p>1.2 De vergunninghouder zorgt dat de relevante oudergegevens van (aspirant) adoptiefouders volledig en actueel zijn.</p>	Voldoet
<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Wanneer (aspirant) adoptiefouders kiezen voor bemiddeling door Meiling, ontvangt Meiling het gezinsrapport van de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de Raad) en de beginseltoestemming. De eerste stap in het bemiddelingsproces bij Meiling betreft de inschrijving van (aspirant) adoptiefouders. Dan vindt ook de eerste check plaats of het gezinsrapport van de Raad volledig is. Op basis van het raadsrapport en de beginseltoestemming wordt vervolgens gekeken of Meiling voor deze (aspirant) adoptiefouders kan bemiddelen. Indien dit antwoord positief luidt, worden de gegevens overgedragen naar de centrale intake waarna aspirant-adoptiefouders worden uitgenodigd voor een intakegesprek. Tijdens dat intakegesprek wordt besproken voor welk land ouders bemiddelbaar zijn. Afhankelijk van het land waarvoor aspirant-adoptiefouders kiezen, worden zij uitgenodigd voor een zogenoemde special needs-intake. Deze special needs-intake wordt mede uitgevoerd door een medewerker met een medische achtergrond. De verschillende special needs worden met (aspirant) adoptiefouders doorgenomen waarbij ouders bewust worden gemaakt van de consequenties die bepaalde beperkingen bij een kind met zich mee kunnen brengen. Dit resulteert in een intakeverslag waarin de 'wensen en grenzen' van (aspirant) adoptiefouders worden vastgelegd.</p> <p>Vervolgens worden de (aspirant) adoptiefouders uitgenodigd door de landencontactpersoon voor een uitgebreid gesprek waarin alle details van dat land en de 'wensen en grenzen' ten aanzien van de mogelijke special needs van het kind worden besproken.</p> <p>Meiling gaat tevens na of het gezinsrapport van de Raad nog actueel is en voldoet aan de uitgangspunten zoals gesteld in de Wobka. Dit doet zij onder meer door (aspirant) adoptiefouders in de intakegesprekken en in de bemiddelingsovereenkomst erop te wijzen dat zij wijzigingen in de gezinssituatie, de zogenaamde life-events, moeten melden aan Meiling. Uit de door de inspectie ingeziene dossiers blijkt dat op het moment dat het gezinsrapport van de Raad niet volledig en/of actueel (meer) is, de Raad wordt verzocht om hernieuwd onderzoek te doen.</p> <p>Uit de interviews met medewerkers blijkt dat zowel het rapport van de Raad als het intakeformulier zorgvuldig wordt gelezen. Indien hierover onduidelijkheden bestaan wordt hier nader op ingegaan tijdens het centrale intakegesprek dat plaatsvindt met (aspirant) adoptiefouders. Meiling gaat daarbij na of zij mogelijkheden heeft om te bemiddelen voor (aspirant) adoptiefouders. Zo stellen de landen waarmee de vergunninghouder samenwerkt soms andere eisen dan waarvoor (aspirant) adoptiefouders een beginseltoestemming hebben gekregen. Daarnaast maakt Meiling</p>	

<p>zelfstandig een afweging of zij kan bemiddelen voor (aspirant) adoptiefouders. Op haar website heeft Meiling kenbaar gemaakt in welke gevallen zij niet kan bemiddelen voor (aspirant) adoptiefouders.</p> <p>Uit de telefonische interviews met (aspirant) adoptiefouders blijkt dat zij van mening zijn dat Meiling door de verschillende intakegesprekken een goed beeld heeft gekregen van hun persoonlijke situatie. Daarnaast geven ouders aan dat Meiling jaarlijks checkt of de door hen verstrekte informatie nog actueel is. Alle (aspirant) adoptiefouders zijn op de hoogte dat zij life-events moeten melden bij de vergunninghouder.</p>	
<p>1.3 De vergunninghouder zorgt voor een zorgvuldig(-e) (beoordeling van het) matchingsvoorstel.</p>	<p>Voldoet grotendeels</p>
<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>In het geval van Taiwan wordt veelal in het land van herkomst door de buitenlandse partnerorganisatie op grond van de ontvangen ouderdossiers een eerste inschatting gemaakt welke (aspirant) adoptiefouders het kind kunnen bieden wat het nodig heeft. Meiling beoordeelt daarbij het matchingsvoorstel van de buitenlandse partnerorganisatie.</p> <p>In het geval van China maakt Meiling zelf een inschatting welke (aspirant) adoptiefouders het kind kunnen bieden wat het nodig heeft en stelt Meiling zelf een matchingsvoorstel op.</p> <p>In de dossiers zag de inspectie dat op basis van de ontvangen relevante kindgegevens de behoefte van het kind wordt vastgesteld in een zogenoemd 'kindprofiel'. In een gestandaardiseerd document wordt de formele gegevens van het kind beschreven, de uitkomst van de duiding van de medische informatie door een arts, informatie over de sociale achtergrond en het psychisch functioneren van het kind en de uitkomst van de eventuele duiding hiervan door deskundigen. Ook wordt in het kindprofiel de koppeling gemaakt tussen de specifieke behoeften van het kind en wat dit vraagt van de draagkracht van (aspirant) adoptiefouders. Uit de interviews blijkt dat medewerkers met verschillende relevante expertise betrokken zijn bij de totstandkoming van het kindprofiel.</p> <p>Een <i>aandachtspunt</i> is dat dit kindprofiel niet altijd wordt opgeslagen in het dossier. In twee van de ingeziene dossiers was dit kindprofiel niet aanwezig.</p> <p>Op basis van het gezinsrapport van de Raad, het door (aspirant) adoptiefouders ingevulde intakeformulier en het intakeverslag beschikt de vergunninghouder over voldoende beeld van de vaardigheden van (aspirant) adoptiefouders om een kind met een specifieke special need uit een bepaald land te kunnen adopteren en de mogelijkheden die ouders een kind kunnen bieden.</p> <p>Na ontvangst van het matchingsvoorstel uit het land van herkomst, vindt een eerste check plaats of de match passend is. Dit gebeurt door minimaal twee medewerkers van het landenteam. Als wordt besloten dat het voorstel past binnen de draagkracht van (aspirant) adoptiefouders, wordt het voorstel doorgestuurd naar de Centrale Matching</p>	

<p>Unit (hierna CMU). Dit is een multidisciplinair team van Meiling dat op basis van alle rapportages en documenten nogmaals checkt of het voorstel passend is. Om deze beoordeling te kunnen maken, ontvangt de CMU onder andere het kindprofiel en het kinddossier, het centrale intakeverslag, het verslag van de special needs intake en het gezinsrapport. Op grond van deze documenten toetst de CMU of de informatie compleet is en of zij het een navolgbare match vindt. De bevindingen en conclusies van de CMU worden vastgelegd in het 'controleformulier CMU adoptief-ouders en te adopteren kind'. Vragen die hierin onder andere staan opgenomen zijn of het ouderprofiel aansluit bij de behoeften van het kind en of de special need klopt met de aangegeven mogelijkheden van ouders.</p> <p>De inspectie zag dat in alle dossiers dit formulier aanwezig was, waarin uitgebreid wordt toegelicht wat de huidige en toekomstige zorg en opvoedingsbehoefte van het kind is en waarom dit gezin bij dit specifieke kind past.</p> <p>Als blijkt dat een kind meer nodig heeft dan (aspirant) adoptiefouders kunnen bieden, dan wordt het matchingsvoorstel afgewezen. Indien sommige wensen en grenzen niet geheel duidelijk zijn, dan kan het zijn dat er eerst een 'polsing' plaatsvindt, waarbij ouders summiere informatie ontvangen en er wordt nagegaan of ouders voor deze specifieke problematiek openstaan en kunnen bieden hetgeen het kind nodig heeft. Uit de interviews met medewerkers en ingeziene beleidsinformatie komt naar voren dat er geregeld geen geschikte match wordt gevonden in Nederland. Het dossier wordt dan teruggegeven aan het land van herkomst.</p> <p>Een <i>aandachtspunt</i> is dat de inspectie in één dossier zag en uit interviews met zowel de medewerkers als met (aspirant) adoptiefouders hoorde dat binnen het Chinatteam het soms voorkomt dat er een 'oproep' wordt gedaan onder de ingeschreven (aspirant) adoptiefouders bij Meiling. Deze oproep wordt gedaan in geval het Chinatteam een kind geschikt acht voor adoptie in Nederland, maar er geen passende (aspirant) adoptiefouders worden gevonden. Als op deze oproep ouders reageren wordt vervolgens nagegaan of deze (aspirant) adoptiefouders bij dit specifieke kind passen. De inspectie vindt dit strijdig met de zorgvuldig opgestelde procedure van Meiling en acht het risico aanwezig dat (aspirant) adoptiefouders hun eigen grenzen overschrijden.</p>	
<p>1.4 De vergunninghouder hanteert een zorgvuldige voordracht procedure.</p>	<p>Voldoet grotendeels</p>
<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Bij het matchingsvoorstel aan (aspirant) adoptiefouders verstrekt Meiling alle haar bekende informatie over het kind. Na een voorstel hebben (aspirant) adoptiefouders een paar dagen de tijd om aan te geven of zij akkoord gaan met het voorstel. In elk geval is deze termijn zodanig dat (aspirant) adoptiefouders zich over de medische gegevens uit het voorstel kunnen laten adviseren door een deskundige en Meiling hierover vragen kunnen stellen.</p> <p>Meiling maakt bij het begin van de procedure aan (aspirant) adoptiefouders mondeling duidelijk wat de gevolgen zijn als (aspirant) adoptiefouders een voorstel weigeren dat binnen hun draagkracht past. Wanneer er een afwijzing plaatsvindt wordt er met de</p>	

<p>(aspirant) adoptiefouders gekeken op welk(e) punt(en) het voorstel afwijkt van de wensen en grenzen die in de procedure door de ouders zijn geuit en vastgelegd. Afhankelijk van de reden van afwijzing kunnen de wensen en grenzen worden aangescherpt, waarna de procedure voortgezet kan worden. Wanneer er wederom wordt afgewezen acht Meiling het noodzakelijk dat de Raad zich opnieuw buigt over de geschiktheid van de aspirant adoptief ouders voor interlandelijke adoptie.</p> <p><i>Aandachtspunt</i> is dat deze informatie niet schriftelijk wordt verstrekt of beschikbaar is via de website. Gezien de lange periode die tussen het begin van de procedure en het voorstel inzit is hier wel behoefte aan. (Aspirant) adoptiefouders kunnen deze informatie dan later nog nalezen.</p> <p>In de interviews geven (aspirant) adoptiefouders die een voorstel hebben ontvangen dat de informatie die zij ontvangen erg volledig is en dat deze afdoende is om een gefundeerde keuze te maken of (aspirant) adoptiefouders dit kind kunnen (en willen) adopteren.</p>	
<p>1.5 De vergunninghouder begeleidt het adoptiegezin na de plaatsing.</p>	Voldoet
<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Vanuit Meiling wordt er altijd door een vrijwilliger meegereisd naar China en Taiwan als (aspirant) adoptiefouders hun kind gaan ophalen. Meiling ziet daarmee altijd de kinderen en (aspirant) adoptiefouders in het land van herkomst en reist met hen mee terug naar Nederland.</p> <p>Meiling vormt zich na aankomst van het kind in Nederland een beeld over de gezondheid van het kind, de hechting in het gezin, de sociaal-emotionele ontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling en de opvoedingsvaardigheden van de ouders door telefonisch contact met adoptiefouders op te nemen. Dit gesprek vindt binnen drie maanden na aankomst in Nederland plaats. Het telefoongesprek gebeurt aan de hand van een checklist. Uit het interview met de medewerker blijkt dat het vervolgens maatwerk is of er vervolggesprekken plaatsvinden en of de medewerker op huisbezoek gaat. Zo nodig, geeft Meiling ouders advies of verwijst zij hen door naar specialistische hulpverlening.</p>	
<p>1.6 De vergunninghouder informeert het land van herkomst over het verloop van de plaatsing in het adoptiegezin.</p>	Voldoet grotendeels
<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Afhankelijk van de eisen van het land van herkomst, stuurt Meiling de follow-up rapportages die door adoptiefouders zijn opgesteld over het verloop van de plaatsing van het kind in het gezin, naar de buitenlandse partnerorganisaties. Meiling gaat na of de door de adoptiefouders opgestelde rapportages voldoen aan gestelde eisen van het land van herkomst en laat ouders zo nodig ontbrekende informatie (of foto's) aanvullen. Tevens houdt Meiling de geldende termijnen in de gaten en attendeert de vergunninghouder/adoptiefouders daarop indien dat noodzakelijk is.</p> <p>De inspectie heeft als <i>aandachtspunt</i> dat in twee dossiers er geen bijbehorende follow-up rapportages werden aangetroffen. De inspectie vindt het van belang dat deze informatie</p>	

altijd wordt opgeslagen in het dossier, zodat het kind (indien hij/zij daar behoefte aan heeft) dat later kan inzien.	
---	--

2.2 De kundige medewerker

Verwachting

De vergunninghouder is verantwoordelijk om voldoende deskundige en vakbekwame medewerkers in te zetten. De medewerkers hebben zelf een eigen verantwoordelijkheid om professioneel te handelen. Een kundige medewerker is in staat om zelfstandig te handelen waar het kan en schakelt anderen in waar dat nodig is. Hij zorgt dat zijn kennis actueel is zodat hij in staat is om op verantwoorde wijze te werken met de doelgroep van de vergunninghouder. De medewerker reflecteert regelmatig op zijn eigen handelen om zo weer een betere professional te worden.

Oordeel en onderbouwing

Thema 2. De kundige medewerker	
2.1 Medewerkers beschikken over de juiste deskundigheid om een zorgvuldig en doeltreffend bemiddelingsproces mogelijk te maken.	Voldoet
<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Meiling heeft één betaalde medewerker, deze werkt op kantoor en verzorgt de administratieve ondersteuning in het bemiddelingsproces. Daarnaast zijn er ruim 100 medewerkers die als vrijwilliger bij Meiling werken. Van deze vrijwilligers hebben 45 medewerkers een 'kernfunctie', zoals de bestuursleden en degenen die contact hebben met (aspirant) adoptiefouders en de intake, matching en nazorg verzorgen. Deze medewerkers hebben over het algemeen minimaal een hbo-opleiding afgerond.</p> <p>Uit het interview met de bestuurders komt naar voren dat variërend per functie een profiel wordt opgesteld en wordt nagegaan welke opleidingsachtergrond en ervaring daarvoor nodig is. De gesproken medewerkers hebben allemaal een passende opleidingsachtergrond. Naast dat ze een functie als vrijwilliger bij Meiling hebben, hebben ze veelal een betaalde baan elders als bijv. gespecialiseerd verpleegkundige, (huis)arts, beleidsadviseur, intern begeleider in het basisonderwijs, kindercoach etc. Binnen deze baan houden ze hun kennis actueel die ze vervolgens weer inzetten bij Meiling.</p> <p>Uit de interviews met medewerkers komt naar voren dat ze goed naar (aspirant) adoptiefouders luisteren en wensen, behoeften en mogelijkheden daarbij afwegen, waarbij ze het belang van het kind in het oog houden.</p> <p>Uit de interviews met (aspirant) adoptiefouders komt naar voren dat ze het waarderen dat er vaste contactpersonen zijn. De medewerkers zijn laagdrempelig bereikbaar</p>	

<p>(telefonisch of via Whatsapp), wat maakt dat (aspirant) adoptiefouders makkelijk contact opnemen. Ouders zijn van mening dat vragen afdoende worden beantwoord. Tevens vinden (aspirant) adoptiefouders het een voordeel dat de medewerkers van Meiling allemaal persoonlijke ervaring hebben op het gebied van interlandelijke adoptie, waardoor ze zelf weten hoe het bemiddelingsproces verloopt. Ouders ervaren dat medewerkers met hen meedenken en maatwerk verlenen. Daarnaast stellen ouders het op prijs dat er altijd een medewerker van Meiling meereist naar het land van herkomst tijdens het ophalen van het kind, zodat er iemand beschikbaar is ter plekke voor alle eventuele vragen.</p>	
<p>2.2 Medewerkers reflecteren op en verbeteren hun eigen handelen en het handelen van hun collega's.</p>	<p>Voldoet</p>
<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Uit de informatie van de bestuurders en de interviews bij medewerkers blijkt dat Meiling is georganiseerd in verschillende teams, waaronder de landenteams Taiwan en China, de CMU, de centrale intake en nazorg. Binnen de teams vindt er veel overleg plaats over lopende casuïstiek. Tweemaal per jaar wordt er binnen de teams overstijgend nagedacht over thema's zoals bijv. de invulling van het subsidiariteitsbeginsel en wordt er gereflecteerd.</p> <p>Uit de gesprekken met medewerkers en de bestuurder komt naar voren dat medewerkers elkaar feedback geven en dat men oog houdt voor mogelijke verbeterpunten.</p>	

2.3 Goed bestuur

Verwachting

Een zorgvuldig en doeltreffend bemiddelingsproces begint bij goed bestuur. Het is belangrijk dat de samenleving erop kan vertrouwen dat de vergunninghouder op verantwoorde wijze wordt bestuurd. De inspectie verwacht dat de vergunninghouder een lerende organisatie is, die continu op zoek is om het bemiddelingsproces voor adoptiekinderen en (aspirant) adoptiefouders te verbeteren.

Oordeel en onderbouwing

Thema 3. Goed bestuur	
<p>3.1 De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot een zorgvuldig en doeltreffend bemiddelingsproces.</p>	<p>Voldoet grotendeels niet</p>
<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Meiling werkt voornamelijk met vrijwilligers. De medewerkers in de kernfuncties die zich bezighouden met het bemiddelingsproces zijn hoog opgeleid en kundig. Zij beschikken allemaal over een Verklaring omtrent het Gedrag (VOG).</p> <p>Meiling kent een Raad van Bestuur bestaande uit acht leden met verschillende expertise op bestuurlijk, financieel, kwaliteit inhoudelijk en ICT gebied.</p> <p>De vergunninghouder heeft zijn interne procedures uitgebreid beschreven in een kwaliteitshandboek ISO, welke de inspectie heeft gezien. Daarnaast zijn op intranet voor de medewerkers in de kernfuncties de procedures en formats digitaal beschikbaar. Uit de interviews met medewerkers en de bestuurders blijkt dat hier ook naar wordt gehandeld. Verder wordt er gewerkt met verschillende volgdocumenten waardoor de procedure van alle bemiddelingen op hoofdlijnen als binnen een specifieke bemiddeling gevolgd kan worden.</p> <p>Een <i>aandachtspunt</i> is dat de inspectie verwacht dat er jaarlijks een functioneringsgesprek wordt gevoerd met alle medewerkers, waarin in ieder geval wordt nagegaan of medewerkers afdoende functioneren in hun huidige functie. En dat dit wordt vastgelegd in het personeelsdossier. Dit gebeurt momenteel niet.</p> <p>Deskundigheidsbevordering vindt enerzijds plaats doordat medewerkers trainingen en cursussen volgen binnen hun betaalde werkzaamheden buiten Meiling. Daarnaast biedt Meiling medewerkers mogelijkheden om hun kennis actueel te houden door het aanbieden van voorlichtingsavonden en heeft Meiling een budget voor scholing. De inspectie verwacht dat tijdens een jaarlijks functioneringsgesprek expliciet nagegaan wordt of een medewerker specifieke kennis nodig heeft en op welke manier deze kan worden opgedaan.</p> <p>Tevens is een <i>verbeterpunt</i> is dat de bemiddelingsdossiers van Meiling ten tijde van het toezicht niet volledig waren. De inspectie verwacht dat, zoals in het Kwaliteitskader Vergunninghouders Interlandelijke Adoptie 2012 staat beschreven, een vergunninghouder per bemiddeling één compleet dossier bijhoudt dat bestaat uit een ouderdeel, een kinddeel, een matchingsdeel, een follow-up deel en alle relevante documenten (bijvoorbeeld juridische documenten) bevat.</p> <p>De inspectie heeft tijdens het toezicht gezien dat er wordt gewerkt met zowel een digitaal als een papieren dossier welke op kantoor wordt bewaard. Geen van beide dossiers was volledig. In twee dossiers zag de inspectie dat het kindprofiel ontbrak, in twee andere dossiers ontbrak de follow-up informatie. De inspectie verwacht dat de vergunninghouder zijn interne proces zodanig vormgeeft dat alle dossiers compleet zijn, zodat een kind (als hij daar later behoefte aan heeft) alle belangrijke informatie kan inzien en dat inzichtelijk is hoe het bemiddelingsproces is verlopen.</p>	

<p>3.2 De bestuurder verbetert, in een open werkklimaat, continu zijn bemiddelingsproces.</p>	<p>Voldoet grotendeels</p>
<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Het bestuur van Meiling heeft een voldoende en actueel beeld van wat er gebeurt in de organisatie en wat er al dan niet goed gaat. Sinds een aantal jaar heeft Meiling een zogenaamd Operationeel Overleg Meiling (OOM) georganiseerd waarin elk team maandelijks vergadert met een lid van het bestuur. Besluiten over overstijgende of complexe zaken worden niet genomen in dit overleg, maar deze worden besproken in de bestuursvergadering die twee weken later plaatsvindt. Daarnaast ontvangt het bestuur periodiek van elk team managementinformatie waardoor er zicht is op het bemiddelingsproces.</p> <p>Het interne toezicht wordt vormgegeven doordat één bestuurder bewust de rol van tegenspraak heeft binnen het bestuur. Tevens vinden jaarlijks interne en externe audits plaats. De uitkomsten en verbeterpunten hiervan worden bijgehouden, waarbij één bestuurder verantwoordelijk is voor de implementatie en borging ervan.</p> <p>Meiling evalueert haar bemiddelingsproces onder meer door ouders na thuiskomst te vragen een enquête in te vullen waarin zij hun mening kunnen geven over het verloop van de procedure. De ouderenuêtes worden geanalyseerd op basis waarvan verbeteringen in de werkwijze worden aangebracht.</p> <p>Als <i>aandachtspunt</i> ziet de inspectie dat Meiling naast enquêtes na afloop van de procedure ook tijdens de procedure bewust zou kunnen stilstaan bij hoe (aspirant) adoptiefouders het bemiddelingsproces beleven en welke verbeteringen daarin kunnen worden doorgevoerd.</p> <p>De inspectie vindt het positief dat er jaarlijks een zogenaamde 'bestuursbeoordeling' plaatsvindt waarin wordt ingegaan op interne en externe ontwikkelingen van dat afgelopen jaar, een beoordeling wordt gegeven op de kwaliteit van het primaire proces en het kwaliteitssysteem van Meiling. Tevens worden concrete doelstellingen geformuleerd, worden verbeterpunten benoemd en aangegeven wie daar verantwoordelijk voor is en hoe deze worden geborgd.</p>	
<p>3.3 De bestuurder biedt (aspirant) adoptiefouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.</p>	<p>Voldoet</p>
<p><i>Onderbouwing</i></p> <p>Uit de interviews met de medewerkers en de bestuurders blijkt dat Meiling ouders oproept om bij vragen of bij onduidelijkheden in de procedure contact op te nemen met de contactpersoon. Mochten (aspirant) adoptiefouders niet tevreden zijn over een onderdeel van de procedure, dan kunnen zij gebruik maken van zowel een interne- als een externe klachtenprocedure. Ouders worden hierover schriftelijk geïnformeerd in de bemiddelingsovereenkomst. Tevens staat de informatie op de website vermeld.</p>	

<p>Als (aspirant) adoptiefouders een klacht hebben dan gaat het bestuur met hen in gesprek. Tevens kunnen ouders (indien zij dat wensen) zich wenden tot de externe klachtencommissie: Klachtencommissie Vergunninghouders Interlandelijke Adoptie. Uit de interviews met (aspirant) adoptief ouders komt naar voren dat zij tevreden zijn over de laagdrempelige manier waarop zij contact kunnen opnemen. Zij zijn allen op de hoogte van de externe klachtencommissie, maar geven aan hier geen gebruik van te hebben hoeven maken.</p>	
--	--

3 Conclusie en vervolg

Meiling voldeed op het moment van het toezicht (grotendeels) aan tien van de elf normen uit het toetsingskader 'Vergunninghouder Interlandelijke adoptie'. Aan één norm voldeed Meiling grotendeels niet. Meiling hanteert een voldoende zorgvuldig bemiddelingsproces waarbij Meiling voor een kind die adoptiefouders zoekt die tegemoet kunnen komen aan de specifieke zorg- en opvoedingsbehoeften van het kind.

Wat gaat goed

Zonder volledig te zijn, noemt de inspectie hier twee bevindingen die in het toezicht nadrukkelijk naar voren kwamen:

- Een sterk punt van Meiling is dat Meiling de ontvangen medische informatie over het kind standaard twee maal laat duiden door een arts in Nederland. Meiling heeft haar werkproces zo ingericht dat deze medische duiding zowel gebeurt door een arts die betrokken is bij het opstellen van het kindprofiel, als door een andere arts die betrokken is bij de matching.
- Verder zijn (aspirant) adoptiefouders zeer positief over het functioneren van Meiling. Ouders ervaren dat medewerkers met hen meedenken, laagdrempelig bereikbaar zijn en maatwerk verlenen. Waarbij wordt gewaardeerd dat de medewerkers van Meiling allemaal persoonlijke ervaring hebben op het gebied van interlandelijke adoptie, waardoor ze uit eigen ervaring weten hoe het bemiddelingsproces verloopt.

Wat kan beter

De inspectie heeft in totaal acht aandachtspunten geformuleerd, waarop verbetering mogelijk is:

- Meiling laat de ontvangen medische informatie altijd duiden door een Nederlandse arts. Meiling legt deze duiding niet altijd vast in het dossier.
- Meiling gaat niet bij ieder kind expliciet na of het kind in een gezin in Nederland kan opgroeien en deze afweging wordt niet vastgelegd in het dossier.
- Op basis van de ontvangen relevante kindgegevens wordt de behoefte van het kind vastgesteld in een zogenoemd 'kindprofiel'. Dit kindprofiel wordt niet altijd opgeslagen in het dossier.
- Binnen het Chinatteam komt het soms voor dat er een 'oproep' wordt gedaan onder de ingeschreven (aspirant) adoptiefouders bij Meiling. De inspectie vindt dit strijdig met de zorgvuldig opgestelde procedure van Meiling en acht het risico aanwezig dat (aspirant) adoptiefouders hun eigen grenzen overschrijden.
- Meiling maakt bij het begin van de procedure aan (aspirant) adoptiefouders mondeling duidelijk wat de gevolgen zijn als (aspirant) adoptiefouders een voorstel weigeren dat binnen hun draagkracht past. Aandachtspunt is dat deze informatie niet schriftelijk wordt verstrekt of beschikbaar is via de website.
- De follow-up rapportages zijn niet in alle dossiers aanwezig.

- Naast enquêtes na afloop van de procedure zou Meiling ook tijdens de procedure bewust (aspirant) adoptiefouders kunnen bevragen hoe zij het bemiddelingsproces beleven en welke verbeteringen daarin kunnen worden doorgevoerd.
- Er dient jaarlijks een functioneringsgesprek te worden gevoerd met alle medewerkers en dit dient te worden vastgelegd in het personeelsdossier.

Wat moet beter

De inspectie heeft één verbeterpunt geformuleerd, waarbij verbetering noodzakelijk is:

- Meiling dient er voor zorg te dragen dat de bemiddelingsdossiers volledig zijn.

Vervolg

De inspectie verwacht dat Meiling bovenstaande verbeterpunten vertaalt in een verbeterplan met concrete maatregelen om de geconstateerde tekortkomingen op te heffen, inclusief termijnen waarbinnen deze maatregelen geïmplementeerd zijn. Dit verbeterplan moet vóór 11 september 2020 aan de inspectie worden verzonden. De inspectie beoordeelt vervolgens of het verbeterplan volledig, realistisch en ambitieus is. De inspectie volgt daarna de uitvoering van de verbetermaatregelen.

Bijlage 1 - Toetsingskader Vergunninghouder

Interlandelijke adoptie

Inleiding

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: inspectie) ziet toe op de naleving van een groot aantal wetten en veldnormen. Om transparant te zijn over *wat* de inspectie toetst, maakt de inspectie toetsingskaders openbaar. Een toetsingskader bestaat uit een aantal normen⁴ en daarbij horende toetsingscriteria⁵. Die zijn gebaseerd op wet- en regelgeving en op veldnormen, richtlijnen en handreikingen die beroepsorganisaties van zorgverleners, organisaties zelf en branchepartijen hebben opgesteld.

In de Wet opnemning buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka) is opgenomen dat er bij interlandelijke adoptie wordt bemiddeld door een daartoe door de minister van Justitie en Veiligheid vergunde vergunninghouder. In dit toetsingskader beschrijft de inspectie wat zij beoordeelt en toetst bij haar toezicht op deze vergunninghouders. Dit toetsingskader is een actualisatie van het toetsingskader Vergunninghouder Interlandelijke adoptie uit 2015 en vervangt deze.

Het toetsingskader richt zich specifiek op de kwaliteit van het bemiddelingsproces van de vergunninghouder. De eerdere kwaliteitseisen voor de vergunninghouders zijn op zodanige wijze aangevuld en aangepast dat deze passend en specifiek zijn voor het bemiddelingsproces van de vergunninghouders. Daarnaast heeft de inspectie haar bevindingen uit eerdere onderzoeken naar de kwaliteit van het bemiddelingsproces bij vergunninghouders meegenomen bij het actualiseren van de verwachtingen. In de afgelopen jaren⁶ heeft de inspectie herhaaldelijk aandacht gevraagd bij zowel de vergunninghouders als de Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden, de Raad voor de Kinderbescherming en het ministerie van Justitie en Veiligheid voor herijking van de rol en de verantwoordelijkheden van iedere organisatie die betrokken is bij het proces van interlandelijke adoptie, zodat blijvend wordt gewaarborgd dat voor een adoptiekind de best passende ouders worden gevonden.

Verder heeft de inspectie de afgelopen jaren herhaaldelijk aandacht gevraagd voor het duiden van buitenlandse medische informatie over het kind door een onafhankelijke arts in Nederland. De inspectie heeft daarbij de verwachting uitgesproken dat vergunninghouders ervoor zorgen dat de medische gegevens van een kind standaard worden gedeeld door een huisarts of medisch specialist. De bevindingen van de inspectie zijn meegenomen in dit toetsingskader.

---

⁴ Erkende afspraken, specificaties of criteria over een product, een dienst of een methode.

⁵ De operationalisatie van een norm die wordt gebruikt om te toetsen of deze norm wordt nageleefd.

⁶ Onder andere in 2009: Interlandelijke adoptie Knelpunten in het stelsel en in 2015: Signalement Interlandelijke adoptie – herijking nodig.

De beantwoording van de vraag of de vergunninghouder zorgt voor een zorgvuldige controle van de buitenlandse partnerorganisaties gebeurt door de Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden en is daarom niet meer in dit toetsingskader opgenomen.

De inspectie gebruikt dit toetsingskader met ingang van 1 februari 2020.

Toetsingskader

De wet- en regelgeving, veldnormen en de eerdere bevindingen van de inspectie zijn de basis om te toetsen in hoeverre de vergunninghouder zorgt voor een zorgvuldig en doeltreffend bemiddelingsproces waarmee het belang van het kind is gewaarborgd.

De drie thema's van het toetsingskader zijn:

1. Kindgerichte bemiddeling.
2. De kundige medewerker.
3. Goed bestuur.

In de tabel staat eerst de norm, daarna de bron en vervolgens wat de inspectie toetst. Bij ieder thema staat een aantal normen. De normen zijn gebaseerd op de Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka), het Haags adoptieverdrag en besluit opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie. Bij het selecteren van de normen heeft de inspectie ook gekeken naar wat de betrokken vergunninghouders belangrijk vinden en hebben vastgelegd in het Kwaliteitskader Vergunninghouders Interlandelijke adoptie 2013. Het toetsingskader kan worden aangepast als wet- en regelgeving of veldnormen veranderen.

Inspecteurs beoordelen de thema's en normen van dit toetsingskader. Zij maken daarbij gebruik van verschillende toezichtinstrumenten die op dit toetsingskader zijn gebaseerd. Het toetsingskader beschrijft niet *hoe* de inspectie gaat toetsen. De inspecteurs doen dit via verschillende informatiebronnen. Bijvoorbeeld door gesprekken met bestuurders, medewerkers en (aspirant)adoptiefouders. Of door dossiers en beleidsstukken in te zien.

THEMA 1 'Kindgerichte bemiddeling'

Het adoptiekind (hierna: kind) staat centraal in het thema 'Kindgerichte bemiddeling'. Uitgangspunt bij interlandelijke adoptie dient het belang van het kind te zijn. Interlandelijke adoptie moet als 'ultimum remedium' beschouwd worden als 'continuïteit van opvoeding' en 'opgroeien in de eigen omgeving' in land van herkomst niet gewaarborgd kunnen worden. Interlandelijke adoptie komt pas in beeld als er in het land van herkomst geen minder ingrijpende en voor het kind betere alternatieven zijn. Als er wordt overgegaan tot interlandelijke adoptie dient het kind het vermogen te hebben zich te kunnen hechten aan adoptiefouders en kunnen functioneren in gezinsverband. Een zorgvuldig en doeltreffend bemiddelingsproces waarin de belangen van het kind voorop staan en worden gewaarborgd, vereist dat voor een kind die adoptiefouders worden gezocht die tegemoet kunnen komen aan de specifieke zorg- en opvoedingsbehoeften van het kind.

Normen	Bron: wet- en regelgeving en veldnormen	Toetsingscriteria
<p>1.1 De vergunninghouder zorgt dat de relevante kindgegevens volledig en actueel zijn.</p>	<p>Wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Haags adoptieverdrag</i>, artikel 16 j° artikel 22 - <i>Wobka</i>, artikel 16 lid 2, 5 en 7 - <i>Wobka</i>, artikel 17b lid 1 en 2 <p>Overig relevante bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie</i>, p. 10, 22-25 	<p>De vergunninghouder beschikt over informatie waaruit blijkt dat is nagegaan of het kind een zodanige achtergrond heeft dat het in Nederland in een gezin kan opgroeien. Er is (minimaal) een:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afstandsverklaring/ ontzetting/ verlaten verklaring; - Observatie (ontwikkelings) rapport; - Medisch rapport; <p>Het observatie (ontwikkelings) en medisch rapport is niet ouder dan één jaar. De vergunninghouder laat de buitenlandse medische informatie over het kind standaard in Nederland door een onafhankelijke arts duiden in het kader van de (toekomstige) ontwikkeling van het kind. Als relevante kindgegevens niet volledig of niet actueel zijn moet de vergunninghouder kunnen toelichten en aantonen wat hij doet om deze gegevens aan te vullen.</p>
<p>1.2 De vergunninghouder zorgt dat de relevante oudergegevens van (aspirant) adoptiefouders volledig en actueel zijn.</p>	<p>Wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Haags adoptieverdrag</i>, artikel 15 j° artikel 22 - <i>Wobka</i>, artikel 16 lid 2, 5 en 7 - <i>Wobka</i>, artikel 17a lid 1 a en b - <i>Besluit opnemning buitenlandse kinderen ter adoptie</i>, artikel 16 <p>Overig relevante bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie</i>, p. 10, 16, 18-22 	<p>De vergunninghouder gaat na of het gezinsrapport dat is opgesteld door de Raad voor de Kinderbescherming volledig en actueel is en voldoet aan de uitgangspunten zoals gesteld in de Wet opnemning buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka). De vergunninghouder kan toelichten en aantonen wat hij doet als de relevante oudergegevens niet volledig en actueel zijn. De vergunninghouder hanteert een procedure voor het geval er sprake is van veranderende omstandigheden bij (aspirant) adoptiefouders. Tevens hanteert de vergunninghouder een procedure indien (aspirant)adoptiefouders niet bemiddelbaar blijken te zijn.</p>
<p>1.3 De vergunninghouder zorgt voor een zorgvuldig(-e) (beoordeling van het) matchingsvoorstel.</p>	<p>Wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Wobka</i>, artikel 16 lid 2 en 5 - <i>Wobka</i>, artikel 17a lid 1 - <i>Besluit opnemning buitenlandse kinderen ter adoptie</i>, artikel 16 <p>Overig relevante bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie</i>, p. 10, 26-27 	<p>De vergunninghouder stelt de behoefte van het kind vast: (de betekenis van) de special needs, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de (toekomstige) zorg- en opvoedingsbehoeften van het kind. De vergunninghouder stelt daarbij vast wat (aspirant) adoptiefouders dit kind moeten kunnen bieden voor een veilige en optimale ontwikkeling. De vergunninghouder controleert of het (ontvangen) matchingsvoorstel voldoet aan de voorwaarde dat het gezin bij dit kind past. De vergunninghouder weegt zichtbaar</p>

		af, of controleert, of deze specifieke (aspirant) adoptiefouders, gezien hun competenties en vaardigheden, het kind kunnen bieden wat hij nodig heeft gezien zijn specifieke zorg- en opvoedingsbehoeften. Deze specifieke zorg- en opvoedingsbehoeften vloeien voort uit zijn voorgeschiedenis, levensomstandigheden, speciaal needs en sociaal-emotionele ontwikkeling. De (beoordeling van de) matching geschiedt door een team van minimaal twee personen.
1.4 De vergunninghouder hanteert een zorgvuldige voordracht procedure.	<p>Wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Wobka</i>, artikel 16 lid 2 en 5 - <i>Wobka</i>, artikel 17a lid 1 - <i>Wobka</i>, artikel 17b lid 1 en 2 - <i>Besluit opnemng buitenlandse kinderen ter adoptie</i>, artikel 16 <p>Overig relevante bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie</i>, p. 10 en 27 	De vergunninghouder verstrekt bij de voordracht aan (aspirant) adoptiefouders de relevante informatie uit het kinddossier. De vergunninghouder maakt vooraf duidelijk wat de consequenties voor (aspirant) adoptiefouders zullen zijn van het weigeren van een matchingsvoorstel.
1.5 De vergunninghouder begeleidt het adoptiegezin na de plaatsing.	<p>Wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Wobka</i>, artikel 17a lid 1 g - <i>Besluit opnemng buitenlandse kinderen ter adoptie</i>, artikel 16 <p>Overig relevante bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie</i>, p. 10 	De vergunninghouder heeft na de feitelijke adoptie tijdig zicht op de situatie van het kind in het gezin. De vergunninghouder vormt een beeld van: <ul style="list-style-type: none"> - de gezondheid van het kind; - de sociaal emotionele ontwikkeling; - de cognitieve ontwikkeling; - de hechting in het gezin; - de opvoedingsvaardigheden van de adoptiefouders; Indien nodig geeft de vergunninghouder de adoptiefouders advies over te nemen stappen om te komen tot passende hulp voor het kind.
1.6 De vergunninghouder informeert het land van herkomst over het verloop van de plaatsing in het adoptiegezin.	<p>Wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Wobka</i>, artikel 17c <p>Overig relevante bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie</i>, p. 10 	De vergunninghouder brengt conform de gemaakte afspraak met de buitenlandse partnerorganisatie rapport uit aan het land van herkomst over het verloop van de plaatsing van het kind in het adoptiegezin.

THEMA 2 'De kundige medewerker'

De vergunninghouder is verantwoordelijk om voldoende deskundige en vakbekwame medewerkers in te zetten. De medewerkers hebben zelf een eigen verantwoordelijkheid om professioneel te handelen. Een kundige medewerker is in staat om zelfstandig te handelen waar het kan en schakelt anderen in waar dat nodig is. Hij zorgt dat zijn kennis actueel is zodat hij in staat is om op verantwoorde wijze te werken met de doelgroep van de vergunninghouder. De medewerker reflecteert regelmatig op zijn eigen handelen om zo weer een betere professional te worden.

Normen	Bron: wet- en regelgeving en veldnormen	Toetsingscriteria
<p>2.1 Medewerkers beschikken over de juiste deskundigheid om een zorgvuldig en doeltreffend bemiddelingsproces mogelijk te maken.</p>	<p>Wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Haags adoptieverdrag</i>, artikel 11 - <i>Wobka</i>, artikel 16 lid 5 <p>Overig relevante bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie</i>, p. 13-15 	<p>Medewerkers beschikken over de juiste expertise en competenties (zoals beschreven in het kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie) om professionele afwegingen te maken in het bemiddelingsproces Medewerkers luisteren hierbij goed naar (aspirant) adoptiefouders en wegen wensen, behoeften en mogelijkheden af. Daarbij hebben ze tegelijkertijd oog voor risico's en kansen van het kind.</p> <p>Medewerkers hebben, passend bij hun functie, actuele kennis van relevante (internationale) wet- en regelgeving en procedures op het terrein van interlandelijke adoptie. Tevens hebben ze kennis van taal, cultuur en maatschappelijke en sociale ontwikkelingen van die landen waarmee wordt samengewerkt. Daarnaast hebben medewerkers kennis op sociaal-pedagogisch en (ontwikkelings-)psychologisch gebied.</p>
<p>2.2 Medewerkers reflecteren op en verbeteren hun eigen handelen en het handelen van hun collega's.</p>	<p>Wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Wobka</i>, artikel 16 lid 5 <p>Overig relevante bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kwaliteitskader vergunninghouders interlandelijke adoptie</i>, p. 15 	<p>Medewerkers dragen bij aan de verbetering van de kwaliteit van het bemiddelingsproces door middel van reflectie en het doen van concrete verbetervoorstellen. Medewerkers besteden voldoende tijd aan het stilstaan bij de kwaliteit van het bemiddelingsproces en het geven van feedback aan elkaar. Door onder meer intervisie te volgen, en werkoverleg en casuïstiekbespreking te houden.</p> <p>Zij betrekken hierbij ook de mening van de (aspirant) adoptiefouders en waar mogelijk van adoptiekinderen. Een lerend werkklimaat, waarbij medewerkers gestimuleerd worden en zich voldoende veilig voelen om kritisch naar hun eigen handelen en het handelen van de organisatie te kijken, is hiervoor een belangrijke voorwaarde.</p>

THEMA 3 'Goed Bestuur'

Een zorgvuldig en doeltreffend bemiddelingsproces begint bij goed bestuur. Het is belangrijk dat de samenleving erop kan vertrouwen dat de vergunninghouder op verantwoorde wijze wordt bestuurd. De inspectie verwacht dat de vergunninghouder een lerende organisatie is, die continu op zoek is om het bemiddelingsproces voor adoptiekinderen en (aspirant) adoptiefouders te verbeteren.

Normen	Bron: wet- en regelgeving en veldnormen	Toetsingscriteria
<p>3.1 De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot een zorgvuldig en doeltreffend bemiddelingsproces.</p>	<p>Wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Haags adoptieverdrag</i>, artikel 11 - <i>Wobka</i>, artikel 16 lid 2, 4 en 5 - <i>Besluit opnemng buitenlandse kinderen ter adoptie</i>, artikel 12 en 15 <p>Overig relevante bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Beleidskader Toezicht op Goed bestuur (2016)</i>, p. 10 - <i>Kwaliteitskader Vergunninghouders interlandelijke adoptie 2013</i>, p. 11 en 13 	<p>De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat het bemiddelingsproces voldoet aan professionele standaarden en kwaliteitseisen zoals gesteld in de Wobka en het Kwaliteitskader Vergunninghouders interlandelijke adoptie. Daarnaast zorgt de bestuurder voor voldoende deskundige en geschoolde medewerkers en draagt hij zorg voor deskundigheidsbevordering. Verder zorgt de bestuurder voor het voorhanden zijn van een personeelsdossier met hierin van iedere medewerker relevante informatie. Tevens heeft de vergunninghouder zijn interne procedures beschreven in een kwaliteitshandboek ISO en handelt dienovereenkomstig. Daarnaast bestaat het bestuur c.q. de Raad van toezicht van de vergunninghouder uit ten minste drie leden en is zodanig samengesteld dat de behartiging van de belangen van de kinderen en de (aspirant)adoptiefouders is gewaarborgd.</p>
<p>3.2 De bestuurder verbetert, in een open werkklimaat, continu zijn bemiddelingsproces.</p>	<p>Wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Wobka</i> artikel 16 lid 2 en 5 <p>Overig relevante bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kwaliteitskader Vergunninghouders interlandelijke adoptie 2013</i>, p. 11 en 13 - <i>Beleidskader Toezicht op Goed bestuur (2016)</i>, p. 9 - <i>Zorgbrede Governance-code (2017)</i>, p. 9 	<p>De bestuurder heeft een voldoende en actueel beeld van wat wel en wat niet goed gaat in de organisatie. De bestuurder hanteert hierbij een PDCA-cyclus om te komen tot zichtbare verbetering. Een voorwaarde is een open meldcultuur van incidenten. De bestuurder organiseert in- en tegenspraak. De bestuurder faciliteert teambijeenkomsten en teamreflectie. De bestuurder organiseert intern toezicht door een Raad van Toezicht/Commissarissen en/of het (laten) uitvoeren van audits.</p>
<p>3.3 De bestuurder biedt (aspirant) adoptiefouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.</p>	<p>Wetgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Wobka</i>, artikel 24a <p>Overig relevante bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kwaliteitskader Vergunninghouders interlandelijke adoptie 2013</i>, p. 15 	<p>Om (aspirant) adoptiefouders de mogelijkheid te geven om zich uit te spreken over onvrede over de uitvoering van het bemiddelingsproces, stelt de bestuurder een regeling op zodat ouders laagdrempelig hun klachten kunnen uiten. De klachtenregeling voorziet in een goed en tijdige afhandeling van klachten. De vergunninghouder is aangesloten bij een klachtencommissie (KVIA). Het is de verantwoordelijkheid van de bestuurder om klachten serieus te nemen.</p>

Bijlage 2 - Verantwoording

Bij Stichting Meiling is toezicht uitgevoerd op 5, 12 en 15 juni 2020. Het toezicht bestond uit de volgende onderdelen:

1. Een interview met twee bestuurders.
2. Interview met vier medewerkers over hun rol in het bemiddelingsproces.
3. De check van zes dossiers waarbij de inspectie zelf de dossiers heeft geselecteerd aan de hand van een aantal criteria.
4. Telefonische interviews met zes (aspirant-)adoptiefouders.
5. Analyse van de aanwezige documenten van de vergunninghouder.

www.igj.nl